

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของโปรแกรมการจัดการชีวิตต่อความรู้ เจตคติ และทักษะการป้องกันการติดยาของผู้ใช้สารเสพติดหลังจำหน่ายออกจากสถาบัน (The Effects of a Life Management Program on the Knowledge, Attitude and Skills Required for Substance Relapse Prevention among Substance Abusers after being Discharged from the Institute)
ชื่อผู้เขียน	นางนิภาวัล บุญทัตม (Mrs.Nipawan Boontabtom)
ระดับปริญญา	พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รศ.ดร.มรรยาท รุจิวิชญ์ ดร.นพ.พิทักษ์พล บุญยมาลิก
ปีการศึกษา	2550

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการจัดการชีวิตต่อความรู้ เจตคติ และทักษะการป้องกันการติดยาของผู้ใช้สารเสพติดหลังจำหน่ายออกจากสถาบัน รวมทั้งศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้สารเสพติดต่อโปรแกรมการจัดการชีวิต

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ใช้สารเสพติด หลังจำหน่ายออกจากสถาบันัญญารักษ์ไม่เกิน 6 เดือน ทั้งเพศชายและเพศหญิง อายุ 18-24 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรืออุดมศึกษา จำนวน 60 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน กลุ่มทดลอง เป็นกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการจัดการชีวิตที่ประยุกต์ใช้ The SOC model ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้งๆ ละ 60-90 นาที โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เน้นการระดมสมอง การอภิปรายกลุ่ม และการฝึกปฏิบัติ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการดูแลตามโปรแกรมปกติของสถาบัน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบประเมินความรู้ เจตคติ และทักษะการป้องกันการติดเชื้อก่อนการทดลองและหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของผลรวมค่าเฉลี่ยความรู้ เจตคติและทักษะการป้องกันการติดเชื้อของผู้ใช้สารเสพติด หลังจำหน่ายจากสถาบัน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วย Independent t-test และ Chi-square test วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อโปรแกรมการจัดการชีวิต โดยการวิเคราะห์เนื้อหาของการสัมภาษณ์

ผลการศึกษา พบว่า ผลรวมค่าเฉลี่ยความรู้ เจตคติ และทักษะการป้องกันการติดเชื้อของผู้ใช้สารเสพติดหลังจำหน่ายจากสถาบัน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังผ่านโปรแกรมการจัดการชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการสัมภาษณ์ ผู้ใช้สารเสพติด พบว่า ผู้ใช้สารเสพติดมีความพึงพอใจต่อโปรแกรมการจัดการชีวิต เนื่องจากเห็นว่าเป็นโปรแกรมที่ช่วยให้มีความรู้ เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติ และช่วยให้มีทักษะการป้องกันการเสพติดที่ถูกต้อง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ผลของการศึกษานี้ แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการจัดการชีวิตที่ประยุกต์ใช้ตามแนวคิด The SOC model สามารถพัฒนาความรู้ เจตคติ และทักษะการป้องกันการติดเชื้อของผู้ใช้สารเสพติดหลังจำหน่ายออกจากสถาบันได้ จึงควรนำไปใช้ในกลุ่มผู้ใช้สารเสพติดประเภทอื่น เพื่อลดปัญหาการติดเชื้อต่อไป

Thesis Title	The Effects of a Life Management Program on the Knowledge, Attitude and Skills for Required Substance Relapse Prevention among Substance abusers after being Discharged from the Institute
Author	Mrs.Nipawan Boontabtom
Degree	Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing
Faculty	Faculty of Nursing Thammasat University
Advisors	Assoc. Prof.Dr. Manyat Ruchiwit Dr. Pitakpol Boonyamalik
Year submit	2007

ABSTRACT

This research study was of a quasi-experimental design. The objective of this research was to study the affects of life management program on the knowledge, attitude and skills required for substance abuse relapse prevention after being discharged from the institute including to study substance abuser satisfaction toward the life management program.

The sample group consisted of 60 male and female substance abusers discharged from Thanyarak Institute for the period of less than 6 months, 18-24 years of age, with educational levels at primary school, high school and college level selected by using simple random sampling. The sample group was divided into 2 groups by Simple Random Sampling : 30 in the experimental group and 30 in the control group. The experimental group was administered applied SOC life management model for 60 to 90 minutes, once every week for 6 consecutive weeks. The program emphasized on learning process participation, brain storming, and group discussion and practice. The control group was administered the institute standard program. Data collection was achieved by evaluation form concerning knowledge, attitude and skill toward relapse prevention one week prior to and one week after the experiment. The data was tested by using t-test for the independent sample, and Chi-square test for percentage, means, standard deviation and statistic concerning the satisfaction of the program. The interview content analysis was used to analyze the qualitative data.

From the result of the study, it was found that after the life management program, the knowledge, attitude and skills required for relapse prevention between the experimental group and the control group were different at statistically significant level of .05. Further, from the interviews with substance abuser, it was found that they are satisfied with the life management program since the program facilitated in the substance

abusers being able to gain knowledge, change the attitude and acquire the appropriate skill for the relapse prevention that can be implemented in the daily life.

The results of this study indicate that the implementation of SOC life management program model can develop knowledge, attitude and skills required for relapse prevention after being discharged from the institute; therefore, such model should be used in other groups of substance abusers in order to reduce the relapse.